

14. november 1938, Dunajská Lužná-Nové Košariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Bernardom N., kolonistom, predtým príslušným do obce Blahová, ktorý vypovedal o obsadení kolónie teroristami a o jeho vyhodení z okupovaného územia.

Protokol

Bernard N. udáva:

Dňa 10. 11. 1938 asi o 11. hodine prišli na kolóniu Blahová Dedina (*Blahová*) „szabadcsapatok“¹, ktorí boli oblečení vo vojenskej rovnošate, ale na hlavách mali radiónky. Bolo ich asi 20 a celý deň sa chovali pokojne. Dňa 11. 11. 1938 asi o 13. hodine bolo obecným sluhom Františkom Malecom bubnované, že kto chce, môže voľačo odpredať, lebo do 18. hodiny kolonisti českej a moravskej národnosti musia opustiť kolóniu. Nato sa nahrnulo v kolónii viac civilných obyvateľov z okolitých dedín a tým sme každý niečo zo svojho majetku odpredali, ale samozrejme hlboko pod cenu. Pritom sa tiež hodne kradlo, a to za prítomnosti dobrovoľníkov, takzvaných „szabadcsapatok“. Riadne vojsko dosiaľ na kolónii nebolo. Ešte sme na kolónii prenocovali, a síce na kope v niektorom dome. Dňa 12. 11. 1938 asi o 7. hodine sme nasadli na vozy, ale odišli sme až o 10. hodine. Na voze sme mali len periny a niekoľko kusov šiat, ktoré sme cez štyri dni schovávali na rôznych miestach. Ostatné ostalo v mojom dome.

Mimo toho, čo som odpredal pod cenu a čo som zachránil, zanechal som v mojom dome na kolónii Blahová Dedina mŕtvu i živý inventár v cene asi 50 000 Kč.

Dňa 12. 11. 1938 sme odišli z kolónie Blahová Dedina smerom na obec Štvrtok na Ostrove v sprievode 5 členov „szabadcsapatok“. Násilie na mne nebolo spáchané.

Kolóniu som opustil preto, že som mal obavu o svoj život, a to z toho dôvodu, že členovia „szabadcsapatok“ vyhlásili, že za náš život neručia, keď v stanovenom čase kolóniu neopustíme.

Skončené a podpísané.

D. a h.

strážmajster Petira, v. r.
strážmajster Houdek, v. r.
strážmajster Živica, v. r.

Bernard N., v. r.

ANZV ČR, PrS, Kr. 62, f. 7, č. 179 379/VI-1/38.

¹ Pozri dok. č. 2

14. november 1938, Hnúšťa.

Zápisnica napísaná na okresnom úrade s Annou V., kolonistkou, predtým príslušnou do kolónie Slávikovo (Ri-

mavská Seč), ktorá vypovedala o odvlečení svojho otca maďarským vojskom, o hrozbách civilného obyvateľstva a dôvode opustenia svojho bydliska.

Zápisnica

Dostavila sa Anna V. a učinila toto prehlásenie:

Asi v októbri bola u nás prestrelka¹ a my ženy sme ušli zo Slávikova, niektorí muži zostali tam. Teraz, keď maďarské vojsko malo obsadiť Slávikovo, zostali sme v Slávikove, lebo tam máme svoje majetky. Keď prišli Maďari, naši nepriatelia z okolitých obcí nás u nich obžalovali, že naši chlapi pobili Maďarov pri Slávikove. Nato prišlo maďarské vojsko vyšetrovať a hľadať zbrane. U nás nenašli zbrane, ale zobrali nám otca, poviazali ho a odviezli údajne do Rimavskej Seči. Ja som po tomto odišla z domu, lebo som sa bála. Matku som nechala tam na majetku.

Žiadam, aby okresný úrad zakročil na príslušnom mieste, aby môjho otca prepustili, lebo on nemal žiadnu vinu na prestrelke v Slávikove, a ja aby som dostala nejakú službu, nakoľko nemám tu nikoho, musím sa niečím živiť.

Nečitateľný podpis

Anna V., v. r.

Nečitateľný podpis

AMZV ČR, PrS, kr. 62, f. 7, č. 179 379/VI-1/38

¹ Íslo o vojenský prepád maďarskej jednotky začiatkom októbra 1938 na československo-maďarskom pohraničí pri Rimavskej Seči, ktorý československé vojsko odrazilo.

34

15. november 1938, Praha.

Záznam telefonického rozhovoru J. Cieker, ministerského komisára, s ministrom autonómnej vlády F. Ďurčanským, ktorý žiada MZV o energický protest proti postupu maďarských okupačných orgánov voči slovenskému obyvateľstvu.

Pro domo:

Telefonuje minister dr. Ďurčanský, že by bolo treba energicky protestovať proti rasovému postupu Maďarov na zabranom území. Dostávajú denne správy, že slovenskí ľudia, ktorí zostali na mieste, sú vydaní napospas rôznym živlom, ktorí znemožňujú ďalší pokojný pobyt slovenských ľudí.

Cieker, v. r.

AMZV ČR, PS II., kr. 327a, č. 161 730